

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tribunal Poenitentiæ Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut
Reo Posterior De Confessario Ut Judice**

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Ubi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

mix ex diversitate eorum, in quas ja^ctantur, detractiones ex diversitate bonorum famæ, imprecations ex diversitate malorum, quæ quis alteri imprecatur &c. constabit infra in catalogo peccatorum, ubi de his & similibus in particulari agetur. De incestu, an ex diversitate conjunctionum inter personas oritur specifica differentia, jam suprà n. 51. dictum est. An autem effectus peccati sit in confessione necessariò aperiendus, jam suprà n. 41. monui, infra decendum esse.

Circumstantia Ubi?

57. In Loco duæ ferè conditions aut qualitates in considerationem venire solent, an ex iis specialis malitia in ipsum actum, qui in tali loco committitur, derivetur. Et hæ sunt, si locus sit sacer, aut publicus. Itaque si ob loci, in quo peccata committuntur, sanctitatem & reverentiam, quæ tali loco competit, ab Ecclesia (ab hujus enim constitutione res ista pendet & decidenda est) speciali aliquo religionis præcepto expresse prohibeantur quedam opera, ob istam prohibitionem contrahunt etiam speciale malitiam ratione religionis, cui ob illud præceptum specialiter etiam opponuntur. Et eiusmodi opera sunt tria. I. furtum in loco sacro rei etiam non sacræ, siquidem ea res ad locum illum spectet ad modum custodiarum, & in eodem velut in asylo asservetur, vel per modum pignoris, depositi aut mutui sub illius sit potestate. Less. de justit. l. 2. c. 45. n. 14. Coninch. D. 7. d. 4. n. 22. Reginald. l. 15. c. 6. n. 42. & alii. II. Sanguinis aut seminis humani culpabilis & injuriosa effusio, Laym. l. 5.

tr. 5. c. 5. n. 7. Et quid em sanguinis effusio debet esse enormis, & ex injuriosa & gravi percussione aut vulnere: & idecirco speciale malitiam ratione loci sacri non continet, si pauculæ tantum guttulæ effluant, quia non est effusio, neque si fiat ex venæ sectione, quia non est injuriosa; neque si ex levi percussione vel vulnere, v.g. natum in rixa puerorum fiat, et si copiosus sanguis effluat. Busenbaum l. 6. tr. 3. c. 3. Laym. n. 8. & alii. Seminis vero humani effusio, ut ratione ejusdem loci sacrilega sit, debet esse notoria & illicita, sive dein fiat per voluntariam pollutionem (probabiliter tamen non etiam per occultam) Dian. p. tr. 7. R. 26. & p. 7. tr. 11. R. 31. & p. 9. tr. 9. R. 5. ubi ipse contrariae sententiae adhæret; Suar. T. 1. de Relig. l. 3. c. 1. n. 4. sive per carnalem copulam fornicariam, imò etiam conjugalem. Sanch. mox referendus. n. 8. si hæc ob urgentem necessitatem, aut periculum incontinentiæ à mortali non excusetur. Laym. n. 8. Sanch. l. 9. de matr. D. 15. n. 9. Coninch. q. 83. a. 3. dub. l. n. 230. & seq. & alii. Et hæ actiones ex speciali Ecclesiæ prohibitione ob reverentiam loci sacri continent speciale rationem sacrilegii.

58. Quæ sequuntur, eti & ipsæ sint ab Ecclesiæ prohibitæ, non tamen ita, ut ea de causa reddantur sacrilegæ. Itaque III. specialiter etiam prohibita est omnis actio, quæ est contra libertatem vel immunitatem Ecclesiæ, qualis est extractio violenta confugientium ad ecclesiam, si quidem tali privilegio jure gaudeant: Laym. l. 4. tr. 9. c. 3. n. 14. qui hoc ipso cap. à n. 6. ostendit, quænam sint delicta, quorum reus si quis sit, dicto

dicto privilegio, ut gaudeat, non est dignus. IV. Processus seu tumultus judiciorum secularium, ex cap. *Decet de immunitate Ecclesiarum.* in 6. Et præterea V. nundinatio, mercatus & alia profana clamorosa, quæ de se impediunt cultum divinum. Reginald. l. 15. c. 6. n. 42. apud quem n. 44. Fumus damnat peccati mortalis eos, qui in fixo certoque loco sedentes vendunt imagines, candelas &c. sed ipse Regin. hoc excusat. Procedit autem hæc doctrina, et si aliquis sola mente consentiat in ipsa opera patranda in ipsa Ecclesia; secus si in Ecclesia existens consentiat in eadem opera extra Ecclesiam perpetranda. Dicast. tr. 8. D. 9. d. 8. c. 3. q. 2. n. 656. Bonac. *de precept. D. 3. q. 6. p. un. §. un. n. 18.*

59. Ceterum nomen loci sacri in ordine ad effectum refugii seu asyli latius accipitur, quam in ordine ad sacrilegii malitiam contrahendam: si enim priori modo accipiatur nomen loci sacri, eo intelligitur non sola Ecclesia cum suis Capellis, sed etiam Sacraria, cœmeteria fidelium sepulturæ destinata auctoritate Episcopi, campanile, turris, tectum, scalæ, atrium, porticus &c. Monasteria religiorum quoad clausuram, id est, claustrum, dormitorium, hortum, domum familie, & animalium, hospitalia auctoritate Episcopi erecta, de quibus omnibus videri possunt Diana in Summa V. Immunitas Ecclesiarum. à n. 2. usque ad n. 12. Sanch. l. 9. dematr. D. 15. n. 23. & 42. Tamb. l. 2. r. 7. §. 5. n. 40. & alii. At verò si de loco sacro, quatenus ex ejus sanctitate, quæ violatur, sacrilegii malitia in actum derivatur, sit sermo, non tam amplè accipitur, quam an-

tè; hic enim in odiosis versamur, antè autem eramus in favorabilibus. Itaque in ordine ad hunc effectum nomine loci sacri intelligitur sola Ecclesia cum suis adhærentibus Capellis consecrata, vel falcem ab Episcopo benedicta, & cœmeteria divinis officiis celebrandis, aut fidelium sepulturæ destinatum? In his ergo solis, si, quæ priori numero recensita sunt, delicta committantur, malitiam sacrilegii contrahunt; non autem, si in aliis, quæ memoravimus, locis fiant. Dicast. tr. 8. D. 9. d. 8. c. 3. q. 5. n. 667.

60. Jam verò quod ad reliqua peccata in loco sacro etiam publicè commissa attinet, ex hoc quidem capite non contrahunt malitiam sacrilegii. Et idcirco oscula, tactus & locutiones turpes, modò sine seminis effusione fiant, non sunt sacrilega, nec specialiter in eorum confessione locus aperiendus: Sanch. n. 21. Navar. in man. c. 6. n. 10. Reginald. l. 15. c. 6. n. 42. Bonac. *de peccatis D. 2. q. 4. p. 3. n. 9.* Tamb. n. 38. & alii. Ratio est, quia sacrilegium hoc, ut Sanch. ibid. notat, committiture ex eo, quod vel Ecclesia, & quidem non nisi per sacramonum canonum constitutionem, violetur, vel immunitas & securitas ad eam confugientium auferatur: atqui nec per tactus quantumcumque turpes (seclusa tamen semper pollutione) nec per alia peccata, præter prædicta, violatur Ecclesia: ergo &c.

61. Dixi autem: *Ex hoc quidem capite.* Si quis enim alia in loco sacro cum magna Ecclesiæ irreverentia exercebat, v.g. amasiam publicè ante altare lascivè tangeret, oscularetur, lascivas comedias in templo repræsentaret, non esset negandum,

gandum, hunc talem sacrilegii scelus in sua propria specie commissurum, etiam seclusa omni humana prohibitione: quia esset gravis irreverentia divini cultus, atque adeo ipsius summi DEI notabilis injuria. Tamb. n. 39. & Lugo D. 16. f. 10. n. 467. ab ipso relatus. Et universum in omnibus peccatis, commissionis & exterritis, in templis commissis Lugo. n. 466. apud Dicast. tr. 8. de panit. D. 9. dub. 8. c. 3. q. 2. n. 657. consentientem, agnoscit aliquam irreverentiam, propter loci sanctitatem, ratione cuius indecens videtur, ut locus divino cultui & obsequio deputatus, convertatur in locum offendendi DEUM: quod ipsum etiam Reginald. n. 41. monet.

62. Hæc de loco, ut sacer est: de eo, ut est publicus, aliud, quod hoc loco tenendum sit, non superest, quamquod ex ista loci conditione nulla in actum specifica malitia refundatur, per sermone: quod addo propter rationem scandalii, hæc enim aetui, si in publico exercetur, saepe supervenire potest, quantumvis alioqui ille si alibi fieret, subinde etiam licitus esset & honestus, sic conjuges si actum matrimonii in publico foro exercent, graviter utique peccarent peccato scandalii, alias non peccatur, si in occulto clam alii matrimonio uterentur. Et huic scandalu obnoxii sunt ferè omnes peccantes publicè, cum sicut ex una ova morbida inficitur totus gressus, ita etiam uno publicè fornicante aut aliud scelus commitente totus populus maculetur, ex cap. sed illud. dist. 45. quod vel maximè in Prelatos jactari potest, qui ex cap. Praecepit II. q. 3. tot mortibus digni sunt,

quot perditonis exempla transmittuntur? Regin. n. 45. Coninch. D. 7. d. 4. n. 22. -

Circumstantia Quibus auxiliis?

63. Dat novam speciem, si in usu talium instrumentorum adsit specialis prohibitiō obligans sub mortali, vel in applicatione talium mediorum appareat specialis aliqua indecentia aut malitia contra aliam specialem virtutem, ut si Sacramentis, v. g. pœnitentiæ, velut medio utaris ad committendum v. g. furtum. Dicast. l.c. n. 667. illa enim est specialis malitia contra religionem, & specialiter in confessione explicanda. Quod universim de quoquaque medio seu instrumento, adferente ex se aliam malitiæ speciem, dicendum est. Idem est, si sacrâ Eucharistâ velut medio abutaris ad exercenda neficia &c.

64. At verò si auxiliator vel concursus peccati sit alius homo, distinctione opus est. Vel enim pœnitens istum alium inducit ad cooperandum suo peccato, vel non? In hoc posteriori casu, proprio ipsius pœnitentis peccato nihil malitiæ novæ accedit, & idcirco non est necessarium, ut pœnitens dicat, an solus fecerit, vel habuerit socios delicti. Suar. D. 22. f. 4. n. 16. Tamb. l. 2. c. 1. §. 10. n. 70. In priori autem casu, quando nimis intercedit induc̄tio alterius personæ, cuius opera ad peccatum perpetrandum quis uititur, qualitas ejusmodi personæ saepe tribuit novam speciem. Tamb. n. 71. v. g. si filium inducas ad suum ipsius parentem inimicum tuum occidendum; tunc enim tua induc̄tio ad hoc homicidium prætermalitiam (scandalum)